

Hesa soguna kenna vit eisini her á landi — tíverri. Tey, ið selja, fáa ovfljóði fyrri vørurnar; men vit, sum keypa, lata nóg ov nóg. Í Føroyum eru einstok komin so frætt á veg, at tey siggja hetta óskil og tala ella skriva um tað. Nær munnu vit koma longur?

Í Danmark er álvara í tingunum nú. Bøndurnir krevja meira; men arbeidarin orkar illa nokk at rinda teir nógaldandi prísir. Har er ringt við at gera. Bøndurnir finga eisini lítið viðhald frá kongi. Hann svaraði soleiðis:

»Jeg har ikke villet nægte at modtage denne Deputation, endskønt den Adresse, som medfødes og hvis Indhold var mig bekendt, nævner Udtalelser og Fordringer, som jeg ikke kan tage Standpunkt til.

Som konstitutionel Konge kan jeg kun tage Hensyn til de lovligt valgte Repræsentanter for Befolkningen og maa derfor henvise Deputationen til senere at henvende sig til Statsministeren og til at forebringe ham de Ønsker, der næres, derunder det i Adressen fremsatte Ønske om Forhandling med de politiske Partier.

Jeg ønsker gerne, at berettede Klager undersøges, og at der tilvejebringes Forståelse mellem de politiske Partier.

Soleiðis svaraði kongur, og soleiðis mátti hann svara. Ríkisstýrið, sum situr, er valt av fleirtali fólksins, og tað hóskaði ikki við grunnlógina, ifall at kongur gav bóndunum viðhald. Nakað annað er, at fólkatingsváls kanska verður um bóndakrivið. Tað verður óivað úrlitið av hesum mikla stríði. Tá verður hart móti hordum; tí tað ið er einum til vildar, er øðrum ímóti. Soleiðis er verðisins gongd.

J. H. Danbjørg.

Katolska kirkjan.

I Artiken »Katolska kirkjan« í For. Soc.-Dem. 20. Juli 1935 fremkommer Hr. Poul F. Joensen med en Del Beskyldninger mod Ignatius af Loyola.

Det fastslås:

1) Det er usandt, at Ignatius af Loyola nogen Steder forlanger, at en Jesuit gør noget, der er Synd. Han kræver nok Lydlighed, men siger, klart og tydeligt, at man ikke maa lyde, hvis noget skulde være Synd.

I Artiken læser jeg: »fyrste plikt hjá einum jesuitti er at gera alt, . . . sjálvt um tað er at myrda ein mótsøðumann«.

Den Slags Paastande kan ikke paavises hverken i Jesuiternes Lov (Constitutiones) eller i Ignatius's andre Skrifter.

2) Jeg læser videre: »Sigr kirkjan, nakað er svart, men okkara eygu siga tað vera hvítt, so mugu vit trúgva kirkjuni og ikki okkara eygum, sigur Loyola orðrætt.«

Heller ikke den Oversættelse er nøjagtig. I Slutningen af »Exercitia spiritualia« (Aandelige Øvelser) siger den hellige Ignatius

AKTIESELSKABET

FØROYA BANKI

HOVEDKONTOR: THORSHAVN STIFTET 1906 AFDELING: TRANGISVAAG

AKTIEKAPITAL OG RESERVER KR. 900,000

RENTE

af Indskud paa Bankbog	f. T. 3 1/2 % p. A.
af Indlaan (3 Måneders Opsigelse) f. T. 4 % p. A.	
af Kreditter og Udlaan	f. T. 5 % p. A.
Disconto	f. T. 5 1/2 % p. A.

Indskud paa Bankbog og Indlaan modtages tillige paa følgende Pladser:

Fuglefjord hos	Brevsamler Fru Alma Rustin
Klaksvig —	Sysselmand cand. jur. P. Petersen
Midvaag —	Brevsamler Søren Danielsen
Sand —	Brevsamler Edw. Hjalte
Sørvaag —	Assurandør Daniel Niclasen
Vaag —	Postekspedient A. Djurhuus
Vestmanh. —	Brevsamler Fru Kristine Poulsen

PARTAFELAGID

HAVNAR TIMBURHANDIL

TELEFON 250 TØRSHAVN TELGR TIMBUR

Besti svenski viður — Kryðsfinér.

Alt annað byggitilfar — og biligastu prísir.

af Loyola: »Naar Kirken siger, at noget, som for vore Øjne synes hvidt (quod oculis nostris apparet album), er sort, skal du gøre ligesaa.«

Det giver god Mening! Den hellige Ignatius har ved disse Ord kun villet advare mod at stole for stærkt paa sin egen Dom og indskærpe Lydligheden mod Kirkens Afgørelser vedr. Tros- og Sædelæren.

Men at erklære noget, som er hvidt, for sort, vilde være at lyve og folgelig imod Samvittigheden. — — —

3) »Hensigten helliger Midlet.« Javel, naar Midlet er hverken daarligt eller godt i Forvejen, men aldrig naar Midlet er daarligt.

Det er beklageligt, at Hr. Poul F. Joensen synes at være blevet et Bytte for et af de mange Smædeskrifter, der i Tidens Løb blev offentliggjort mod Ignatius af Loyola og Jesuitterne.

K. Pauli, S. J.

Tíðindi.

Skálaberg

er komin frá Bjarnaoyinni. Veidan var 100 tons.

Teir siga frá vánaligum veðri, men tó ikki harðveðri. Teir sóu sluppuna »Sjanu« av Tvøroyri. Um hon hevði fiskað nóg, vistu teir ikki; men hugaðir stóðu menninir við snorið, so tað sá út til, at fiskur var fyrri teim.

Tá »Skálaberg« for heim, sóu teir »Sjanu« sigla inn undir land, og har finga Norðmenn hópin av fiski, eftir hvat ið frættist í radio.

»Skálaberg« fer aftur til Bjarnaoyina.

Ellisheimið

I Havn verður vígt í morgin kl. 4 av J. Dahl, prósti. Óll, sum ynskja at vera til steds, fáa atgongd. Heimið verður tikið í brúk 15. í hesum mánaði.

Omandottin.

Ein 18 ára gamalur drongur, Johs. Joensen, á Trøllanesi, datt 2. í hesum mánaði oman í bjorgunum og sást ikki aftur.

Úr Grønlandi

hava vit fingið sendandi soljóðandi telegram:

Vit liva væl. Heilsan til slekt og vinir.

Manningin á »Norðfarið«.

Foto-framsýning

Føroya Ferðamannafelags verður upplatin onkun- tíð fyrra partin í september í Tórshavn. Vit eru bidnir um at áminna tey, ið fást við at taka av, at senda myndir til hesa framsýning, so at hon kann gerast eitt fullfíggað myndarsavn av føroyskari náttúru, fólkalívi og bygðum.

Heiðurspengi verður goldin fyrri tær myndir, ið metast at vera tær bestu og forvitnisligastu.

Myndirnar biðjast sendar til hr. A. Ziska, Tórshavn, viðmerkt: Myndarsýning Føroya Ferðamannafelags.

Fiskiskapur.

Frá fiskiskapinum við Grøn-

land frættist, at Havgásin hevur fingið 44.000, Skarvanes 20.000, City of Norwich 15.000, Yvonne 27.000, Normanner 44.000, Fagranes 20.000 og Godthaab 28.000.

Anana.

Útróðramenninir á »Ananu« hava nú veitt 400 tons. »Kongs- haug« er farin hiðani við kóli og øðrum til skipið — og eftir fiski.

Tjaldur

fór úr Keypmannahavn hós- kvöldið við 91 ferðafólkom og 280 tonsam av góði.

Meslingarnir

I Suðuroy herja meslingarnir harðliga enn. Norðanfjórð eru teir um at vera lidnir: 2 tillifi eru í Lørvík og 1 á Morskranesi. Í Havn hevur eingin teir nú; men amtslekkin ventar tó nokur tillifi um nakrar fáar dagar.

Katolicisme og Aandsfrihed.

I en Diskussion er det altid godt at holde sig til Kilderne og drøfte et Stridens Æble Mand og Mand imellem med Ro og Saglighed. For det betaler sig jo aldrig at troppe op med et Vidne som Voltaire, der ytrede: Mine Venner! Lyv som Djævelen, lyv, selvom ikke alt bliver hængende, noget bliver det dog!

Det er netop Ro og Saglighed, der synes at kunne skimtes i Artiklen: »Katolicisme og Aandsfrihed« i »For. Soc.-Dem.« fra 13. Juli.

Til Spørgsmaalet vedr. Giordano Bruno, nogle Bemærkninger. G. B.s Begavelse ufortalt, hans Indflydelse indrommet, vil vi engang se paa Bygmesteren af »den største Tankebygning, Renæssancen opførte.«

Bruno er Eklektiker og vælger kun det, han synes om, tillige er han Digter. Man kan næppe betegne ham som systematisk Tænkter, der opstiller et eget System, men gengiver Ideer, som er den græske Filosof Demokritus's Eje (ca. 460—370 f. Kr.). Denne Teori er kort sagt ren og skær Materialisme, der er ingen Aand kun Atomer. — Andre Tanker blev taget fra Lukretius. Ligeledes tog Bruno nogle af Eleaternes panteistiske Ideer med, som forøvrigt var bleven fremsat af Amalrik og Balduin.

G. B. kan betegnes som Forløber til Spinoza og andre beslegtede Systemer.

Sjælden findes der saglige, videnskabelige Fremstillinger og Afhandlinger.

Hovedtanken i de Bøger, han offentliggjorde i Aarene 1584—85 og senere er: Stoffet og det guddommelige Væsen er een og samme Ting. Et guddommeligt Væsen, som skabte Verden og som den gamle Filosofi siden Anaxagoras kalder for Aand er Nonsens, da Stoffet er Aarsag

til og Begyndelse af alt, der eksisterer.

Ud fra det Synspunkt paastaar han og bliver han anklaget for at have lært, at Mennesket er opstaaet af Mudderet, at den menneskelige Sjæl ikke er skabt. Anklageskriftet fremhæver ogsaa, at han har nægtet Treenhedslæren, at den evige Verden styres af Fatum (Skæbnen). Han indrommer selv at have forsvaret Arianismen d. v. s. Kristus er ikke Gud. I hans Skrift: »Spaccio della Bestia trionfante, proposte da Giove, etc., Paris 1584« kommer hans Had til den kat. Kirke til Orde (men det betyder kanske ikke saa meget), men især Had til enhver positiv kristen Religion og den kristne Videnskab. Bogen er uden nogensomhelst videnskabelig Værdi, men benyttedes efteralle Landemærker at domme af Swift og andre, som Kilde til de værste Gudsbespottelser.

Det er filosofisk set en meget morsom lagttagelse, at en Mand, der vil odelægge den Aristoteliske Filosofi, i sin Bevisførelse, naar han en enkelt Gang fremsætter nogle nogterne videnskabelige Drøftelser, stadigvæk vender tilbage til den Filosofi, der jo skal være ikke andet end »den katolske Kirkes skolastiske Spidsfindigheder«.

Hvordan man ellers ser paa Skolastikken, »hos andre end papistiske Teologer« er det godt at henvise til nuværende Professor ved Københavns Universitet, Prof. Norvin, og hans Skrift om Skolastikkens Betydning, foruden hans Tale ved Kbhs. Universitets Aarsfest for nogle Aar tilbage. Og naar man kender lidt til Europas Aandshistorie saa er det overalt netop Skolastikken, der for Tiden oplever en Renaissance. Det er altsaa ikke blot »Spidsfindigheder«, der findes hos de saakaldte Skolastikere, selv om Størrelser af 2. Rang ogsaa findes der.

Vi skal ikke nægte enhver at være et »fuldblods Menneske« og have »ogsaa sine Fejl og Svagheder«. Men jeg kan desværre ikke se, hvordan »set fra et protestantisk Synspunkt« G. Bruno kan tages til Indtægt bortset fra sin Kamp mod den katolske Kirke, da han jo angriber og prøver paa at odelægge ethvert Fundament for nogensomhelst Religion. Han søgte nok Forbindelse med alle og enhver, der paa en eller anden Maade var i Strid med eller stod i Modsætningsforhold til den katolske Kirke, men han holdt ingen Steder længe ud og blev i Helmsstid endda af Luther- anerne udelukket fra Kirkefællesskabet!

At hans Betydning for europæisk Aandsliv skulde være »dog større end nogen Paves«, tvivler jeg paa, selv om Fjenderne af enhver aabenbare Religion har rejst et Monument til hans Ære nede i Rom paa Campo dei Fiori. Vi kan her anbefale et lille Skrift, »Paverækken«, af A. Nissen, (Pris 50 Øre), som fordeler Lys